

คำแนะนำเพื่อการทำทดสอบผื่นแพ้สัมผัส โดยวิธี Patch test

คลินิกผื่นแพ้สัมผัส หน่วยตรวจโรคผิวหนัง
ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

การทดสอบภูมิแพ้ผิวหนังชนิดผื่นแพ้สัมผัสโดยวิธีปิดสาร ทดสอบบนผิวหนัง คืออะไร?

คือ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดในปัจจุบันในการทดสอบ
ภูมิแพ้บนผิวหนังโดยตรง เพื่อพิสูจน์ว่าผื่นผิวหนังอักเสบของผู้ป่วย เกิด
จากการแพ้สารเคมีหรือเครื่องสำอางชนิดใด **การทดสอบนี้ไม่ใช่การ
ทดสอบสำหรับโรคลมพิษ**

การทดสอบมีประโยชน์อย่างไร?

หากพบสาเหตุและถ้าสามารถหลีกเลี่ยงสาเหตุนั้นได้ โรคอาจ
หายขาด แพทย์จะแจ้งให้ท่านทราบผลการทดสอบ รวมทั้งวิธีการ
หลีกเลี่ยงและป้องกันสารที่ท่านแพ้ เมื่อมาอ่านผลการทดสอบครั้ง
สุดท้าย

การทดสอบผื่นแพ้สัมผัสอย่างไร?

- ◆ แพทย์จะปิดสารทดสอบที่สงสัยว่าอาจเป็นสาเหตุของผื่นแพ้ไว้ที่แผ่นหลังหรือต้นแขน
- ◆ ผู้ป่วยต้องมาอ่านผลการทดสอบ โดยมาพบแพทย์ด้วยตนเองทุกครั้งตามนัด อย่างน้อย 3 ครั้ง (วันจันทร์ พุธ ศุกร์ ในสัปดาห์ที่ทำการทดสอบ)
- ◆ สำหรับผู้ป่วยบางรายแพทย์อาจนัดมาทำทดสอบเพิ่มหรือนัดอ่านผลการทดสอบซ้ำอีกในวันที่ 7 หลังทำการทดสอบ

ผู้มาทำทดสอบต้องเตรียมตัวอย่างไร?

- ◆ ผู้ป่วยต้องนำสารหรือสิ่งที่สงสัยว่า อาจเป็นสาเหตุของการแพ้มาในวันที่ทำทดสอบซึ่งอาจเป็นสารที่สัมผัสในที่ทำงาน หรือในชีวิตประจำวัน เช่น น้ำหอม เครื่องสำอาง ยาสีฟัน สบู่ ครีมหาผิว ยาทา รongเท้า ถุงมือ เสื้อผ้า เครื่องประดับ เป็นต้น ควรนำสารมาในบรรจุภัณฑ์ดั้งเดิม พร้อมทั้งกล่องและเอกสารกำกับที่แนบมาพร้อมกับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้แพทย์ทราบชื่อทางเคมี ส่วนประกอบ และ ความเข้มข้นของสาร
- ◆ ควรดื่บยากลุ่มคอร์ติโคสเตียรอยด์ ชนิดรับประทานอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ชนิดทาผิวบนบริเวณที่จะทำทดสอบ ได้แก่ แผ่นหลังหรือต้นแขนอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ก่อนวันนัดทำทดสอบ
- ◆ ห้ามอาบแดดหรือไม่ให้แผ่นหลังโดนแสงแดดก่อนการทำทดสอบประมาณ 1 สัปดาห์

ตัวอย่างสารหรือสิ่งที่สงสัยว่า
อาจเป็นสาเหตุของการแพ้

ผู้ป่วยต้องปฏิบัติตนอย่างไรขณะทำทดสอบ?

- ♦ ตลอดช่วงการทดสอบ ควรระมัดระวังแผ่นหลังหรือต้นแขน บริเวณที่ทำทดสอบไม่ให้เปียกน้ำ และ เหยื่อจนกว่าจะเสร็จสิ้นการอ่านผล เพื่อไม่ให้แผ่นทดสอบเลื่อนหลุดและเกิดความผิดพลาดในการอ่านผล

- ♦ หลังจากปิดชุดสารทดสอบประมาณ 48 ชั่วโมง แพทย์จะนัดมาพบเพื่อลอกแผ่นทดสอบออก พร้อมอ่านผลครั้งที่ 1 และทำเครื่องหมายด้วยหมึกซึ่งจะจางหายใน 7 วัน

- ♦ ไม่ควรเกาหรือถู ถ้าคันมากๆ หรือรู้สึกแสบร้อน ให้ตัดเฉพาะหลุมทดสอบที่มีอาการคันมากๆออก พร้อมจดวันเวลาที่ลอกออกไว้ (อาการรุนแรงเช่นนี้พบไม่บ่อย)

- ♦ ควรสังเกตปฏิกิริยาที่อาจเกิดขึ้นบริเวณที่ทำการทดสอบ หากมีปฏิกิริยาเกิดขึ้นใหม่ กรุณารายงานให้แพทย์ทราบ